Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100296

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Мирослава Євгеніївна

2. Shevshenko Myroslava Evheniivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Культурологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-12-2021

Спеціальність за освітою: образотворче мистецтво

Місце роботи здобувача: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, м. Київ, 01133, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.460.003

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, м. Київ, 01133, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 18-д, м. Київ, 01133, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 13.11, 13.09.25, 18.31.91.11

Тема дисертації:

1. Культуротворчі інтенції художників-шістдесятників у поступі національного мистецтва: традиції та новації
2. Cultural intentions of the Sixtiers artists for the advance of national art: traditions and innovations

Реферат/анотація:

1. Наукове завдання представленого дослідження полягає у вивченні творчої та громадської діяльності художників-шістдесятників, оцінці їх культуротворчих інтенцій у поступі національного мистецтва. Здійснено теоретичне осмислення явища шістдесятництва, його культуротворчий аспект у науковій літературі, уточнено самі поняття. Обґрунтовано розподілення досліджуваної літератури на умовні періоди, так звані «офіційні» та «неофіційні» джерела, опубліковані праці до та після настання Незалежності України. Вказано, що матеріал опублікований в період СРСР заангажований, має більше політичну, ніж художню оцінку. Тому офіційні джерела інформації, такі як «Історія українського мистецтва: у 6-х томах» висвітлюють шістдесятництво у соцреалістичній доктрині. Об'єктивна оцінка цього явища дана в літературі власне його представниками, які осмислили саме поняття «шістдесятництва», причини його появи та умови функціонування, наслідки для історії, культури та мистецтва України. У дослідженні визначено, що головним

сподвижником цього руху та ідеї, яку сповідували митці, стало відродження української культури. В цьому виявлялася громадянська позиція митців, їх творчі пріоритети, світоглядні орієнтири. Джерельна база дисертації представлена епістолярною спадщиною, архівними та фактологічними матеріалами музеїв, науковими публікаціями, монографіями, довідниками та словниками, що містять біографічні матеріали про митців, дослідженнями, що розглядають художні та культуротворчі процеси України XX століття, творчу та громадську діяльність шістдесятників. Обґрунтовано, що в зазначений період культуроцентризм визначав контекст мистецьких пошуків шістдесятників, що відобразилось на смислотворенні та образотворенні графіки й інших видів мистецтва. Здійснено огляд наукових праць, присвячених дослідженню творчої спадщини бойчукістів та художників-шістдесятників, їхнього впливу на розвиток національного мистецтва та культури. Досліджено діяльність української культурної інтелігенції в контексті національно-культурного відродження 1917–1921 рр. висвітлено складні та суперечливі аспекти, які проявилися впродовж революційного часу. Визначено ідеологічні та художні чинники відродження національної культури у кризові періоди 1920-1930-х та кінець 1950-х- початок 1970 років, роль у цьому культуротворчого потенціалу митців. Охарактеризовано феномен шістдесятництва в мистецькій площині. Доведено необхідність виокремлення тих художників, які намагалися продовжувати розвиток національного мистецтва, звертаючись до його витоків, репрезентувати у творах особливості та розмаїтість знаків і значень української культури, відтак сприяли її збереженню через актуалізацію категорії культурної пам'яті. Наголошено, що дослідники теми шістдесятництва часто зводять в одну шеренгу художників, які йшли врозріз офіційному мистецтву і тих хто проваджував нові ідеї, перебуваючи у «внутрішній еміграції». Визначено критерії оцінки творчих орієнтирів художників у шістдесяті роки, відповідно їх поділ на конформістів, нонконформістів, шістдесятників, андеграунд. Перші слідували офіційному, інші неофіційному мистецтву, виражаючи свободу власного бачення, внутрішніх переживань. Були й ті, хто крім бажання самовираження, намагалися пізнавати, зберігати та розвивати українське національне мистецтво через творчі пошуки, експерименти. Аргументовано роль «Розстріляного відродження» в активізації української теми у графіці художників-шістдесятників. Охарактеризовано чинники, що впливали на поступ українського мистецтва на початку XX століття, серед яких важливе місце займало народне мистецтво. Показано вплив засад народної творчості на світогляд художників, належних до українського модернізму, зокрема бойчукістів, у діяльності яких увиразнено націєтворчий потенціал мистецтва. Доведено, що національний напрям став одним з головних в українському мистецтві періоду початку XX століття й позначився на творчості М. Бойчука, В. та Ф. Кричевських, Г. Нарбута, Я. Струхманчука, О. Сластьона, М. Бурачека, Ф. Красицького, О. Саєнка, С. Налепинську-Бойчук, І. Падалку, В. Седляра, О. Павленко, Т. Бойчука, П. Іванченка, М. Рокицького, М. Жука, А. Маневича, А. Монастирського, О. Кульчицької та ін.

2. The scientific objective of the presented research is to study the creative and social activities of the Sixtiers artists, to evaluate their cultural intentions for the advance of national art. The paper conducts theoretical revising of the phenomenon of the Sixtiers, its cultural aspect in the literature, and specifies the concepts. The paper justifies classification of the analyzed literature into conventional periods, the so-called official and unofficial sources, published works before and after the independence of Ukraine. It is stated that the material published during the Soviet period is biased, has a more political than artistic assessment. Therefore, official sources of information, such as "History of Ukrainian Art: in 6 volumes" cover the "sixties" in the socialist realist doctrine. An objective assessment of this phenomenon is given in the literature by its representatives, who understood the very concept of the "sixties", the reasons for its appearance and operating conditions, the consequences for the history, culture and art of Ukraine. The study found that the main companion of this movement and the idea professed by the artists was the revival of Ukrainian culture. This revealed the civic position of artists, their creative priorities, worldviews. The source base of the dissertation is represented by epistolary heritage, archival and factual materials of museums, scientific publications, monographs, reference books and dictionaries containing biographical materials about artists, researches examining artistic and cultural processes of Ukraine of the XX century, creative and public activity of the Sixtiers. It is substantiated that in this period cultural centrism was the cause and influence of the context of artistic pursuits of the Sixtiers, which is significant in the meaning and

formation of graphics, other arts. A review of scientific works devoted to the study of the creative heritage of Boychukists and artists of the sixties, their influence on the development of national art and culture. The activity of the Ukrainian cultural intelligentsia in the context of the national-cultural revival of 1917–1921 is studied. The complex and contradictory aspects that appeared during the revolutionary period are highlighted. The ideological and artistic factors of the revival of national culture in the crisis periods of 1920-1930 and the late 1950s - early 1970s, the role of the cultural potential of artists in this are determined. The paper characterizes phenomenon of the sixties in the artistic sphere. The need to single out those artists who tried to continue the development of national art, referring to its origins, to represent in the works features and diversity of signs and meanings of Ukrainian culture, and thus contributed to its preservation by updating the category of cultural memory. At the same time, it is emphasized that researchers of the theme of the Sixties often bring together artists who were inconsistent with the official art. The author explicated mixed notions of those who followed informal art expressing the freedom of their vision, inner experiences and those who, in addition to the desire for self-expression, also tried to imitate Ukrainian national art, but through their search and generation of new forms. The author reasoned a role of the "Executed Renaissance" in the intensification of the Ukrainian theme in the graphics of the sixties artists; characterized factors influencing the progress of Ukrainian art in the early twentieth century, among which folk art occupied an important place. The author showed the influence of the principles of folk art on the worldview of artists belonging to Ukrainian modernism, in particular Boychukists, in whose activities the nation-building potential of art is expressed. It is proved that the national trend became one of the main in Ukrainian art of the early twentieth century and affected the works of M. Boychuk, V. and F. Krychevsky, G. Narbut, J. Strukhmanchuk, O. Slastyon, M. Burachek, F. Krasytsky, O. Saenko, S. Nalepynska-Boychuk, I. Padalka, V. Sedlyar, O. Pavlenko, T. Boychuk, P. Ivanchenko, M. Rokytsky, M. Zhuk, A. Manevych, A. Monastyrsky, O. Kulchytska, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр Марина Володимирівна
2. Yur Maryna Volodymyrivna

Кваліфікація: д. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жукова Наталія Анатоліївна
2. Zhukova Nataliya Anatoliyivna

Кваліфікація: д. культ., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальчук Вадим Володимирович
2. Mikhalchuk Vadym Volodymyrovych

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Роготченко Олексій Олексійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Роготченко Олексій Олексійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.